לא פגעו בו קנאין מהו אינשייה רב לגמריה אקריוהו לרב כהנא בחלמיה [1]בגדה יהודה ותועבה נעשתה בישראל ובירושלים כי חלל יהודה קדש ה' אשר אהב ובעל בת אל נכר אתא א"ל הכי אקריון אדכריה רב לגמריה בגדה יהודה זו עבודת כוכבים וכן הוא אומר [2][כן] בגדתם בי בית ישראל נאום ה' ותועבה נעשתה בישראל ובירושלים זה משכב זכור וכן הוא אומר [3]ואת זכר לא תשכב משכבי אשה תועבה היא כי חלל יהודה קדש ה' זו זונה וכן הוא אומר [4]לא [5](יהיה קדש) ובעל בת אל נכר זה הבא על הכותית [6] [א]וכתיב בתריה [5]יכרת ה' לאיש אשר יעשנה ער ועונה [6](מאלהי) יעקב ומגיש מנחה לה' צבאות [7][ב]אם ת"ח הוא לא יהיה לו ער בחכמים ועונה בתלמידים אם כהן הוא לא יהיה לו בן מגיש מנחה לה' צבאות א"ר חייא בר אבויה [8]כל הבא על הכותית [9] כאילו מתחתן בעבודת כוכבים דכתיב ובעל בת אל נכר וכי בת יש לו לאל נכר אלא זה הבא על הכותית [9] [ג]וא"ר חייא בר אבויה כתוב על גלגלתו של יהויקים זאת ועוד אחרת זקינו דרבי פרידא אשכח ההוא גולגלתא דהות שדיא בשערי ירושלים והוה כתוב עיליוה זאת ועוד אחרת קברה והדר נבוג קברה והדר נבוג אמר האי גולגלתא של יהויקים דכתיב ביה [6]קבורת חמור יקבר סחוב והשלך מהלאה לשערי ירושלים אמר מלכא הוא ולאו אורח ארעא לבזויי שקלה כרכה בשיראי ואותביה בסיפטא אתאי דביתהו חזיתה נפקת אמרה להו לשיבבתהא אמרי לה האי דאיתתא קמייתא היא דלא קא מנשי לה שגרתא לתנורא וקלתה כי אתא אמר היינו דכתיב עיליוה זאת ועוד אחרת [10]כי אתא רב דימי אמר בית דינו של חשמונאי גזרו הבא על הכותית [9] חייב עליה משום נשג"א כי אתא רבין אמר [11]משום נשג"ז נדה שפחה גויה זונה אבל [10]משום אישות לית להו ואידך [12]נשייהו ודאי לא מיפקרי א"ר חסדא [13]הבא לימלך אין מורין לו איתמר נמי אמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן הבא לימלך אין מורין לו [14]ולא עוד אלא שאם פירש זמרי והרגו פנחס נהרג עליו נהפך זמרי והרגו לפנחס אין נהרג עליו שהרי רודף הוא [7]ויאמר משה אל שופטי ישראל וגו' הלך שבטו של שמעון אצל זמרי בן סלוא אמרו לו הן דנין דיני נפשות ואתה יושב ושותק מה עשה עמד וקיבץ כ"ד אלף מישראל והלך אצל כוזבי אמר לה השמיעי לי אמרה לו בת מלך אני וכן צוה לי אבי לא תשמעי אלא לגדול שבהם אמר לה אף הוא נשיא שבט הוא ולא עוד אלא שהוא גדול ממנו שהוא שני לבטן והוא שלישי לבטן תפשה בבלוריתה והביאה אצל משה אמר לו בן עמרם זו אסורה או מותרת ואם תאמר אסורה בת יתרו מי התירה לך נתעלמה ממנו הלכה נעו כולם בבכיה והיינו דכתיב [8]והמה בוכים פתח אהל מועד וכתיב [9]וירא פנחס בן אלעזר מה ראה אמר רב [10]ראה מעשה ונזכר הלכה אמר לו אחי אבי אבא לא כך לימדתני ברדתך מהר סיני [11]הבועל את כותית קנאין פוגעין בו אמר לו [12]קריינא דאיגרתא איהו ליהוי פרוונקא ושמואל אמר ראה [13]שאין [14]חכמה ואין תבונה ואין עצה נגד ה' [15]כל מקום שיש חילול השם אין חולקין כבוד לרב ר' יצחק אמר ר"א ראה שבא מלאך והשחית בעם ויקם מתוך העדה ויקח רומח בידו מיכן שאין נכנסין בכלי זיין לבית המדרש שלף שננה והניחה באונקלו והיה

נשגג"ז. זונה אם הוא כהן: **ואידך** נשייהו **לא מפקרי.** ולא מחייבי משום זונה הקשה ה"ר משה מפונטויז"ל מהא דאמר פרק הבא על יבמתו (יבמות פא. ופס) אין זונה אלא גיורת ומשוחררת וכ"ש כותית [15] וי"ל דכיון דכתיב זונה לא יקח לא מחייב משום זונה אלא אם כן יש בה ליקוחין כגון גיורת דתפסי קידושי אבל כותית לא ועוד משמע קרא דאירי בההיא דשרא לישראל ואסירה לכהן לאפוקי כותית דאסורה לתרוויהו ומיהו קשה דבפרק כל האסורין (תמורה כט: ופס) קאמר רבא בכהן הבא על כותית לוקה עליה משום זונה מדאורייתא ודוחק הוא לאוקמי שמעתא דהכא באבי ועוד קשה דבפ' עשרה יוחסין (קדושין דף עח.) פליגי רבי יהודה ורבי יוסי ור"ש בגיורת לכהן ואפי' לרבי שמעון לא אבי אלא בנתגיירה פחותה מבת שלש שנים ויום אחד כמו כותית לא ונראה לפרש דהך שמעתא במשומרת אלא בבעלה ואפילו אינה משומרת לא לקי מדאורייתא מספיקא אבל ולאי בעולה לוקה מדאורייתא כרבא בתמורה וההיא דקידושין אע"ג דמדאורייתא אסורה לו משום זונה מיתסרה אלא גזירת הכתוב וכן משמע בירושלמי פרק בתרא דקידושין דא"ר יעקב בר אידי בשם רבי יהושע בן לוי מעשה במשפחה בדרום שהיו קורין עליה ערעור ושלח רבי את ר' רומנוס לבודקה ומצא שנתגיירה זקנתה פחותה מבת ג' שנים ויום אחד והכשירה רבי לכהונה רב הושעיא אמר כרבי שמעון הכשירה א"ר זעירא דברי הכל הוא דא"ר זעירא בשם רב אדא בר אחוה ר' יודן מטו בה בשם רב ר' אבהו בשם ר' יוחנן ולד בוגרת כשר שהיא בלא תעשה ובא מכח עשה והוא אשה בבתוליה יקח ולא בוגרת כל לא תעשה הבא מכח עשה עשה הוא ודכוותיה כי אם בתולה מעמיו ולא גיורת כל לא תעשה הבא מכלל עשה עשה משמע מהתם בהדיא דליכא מלקות והולרכו חכמים לגזור כדי לחייבו מלקות ומיהו קוגיא דידן משמע דעובדא דירושל' משום זונה דמייתי לה בפ' הבא על יבמתו [16]וכעי למפשט מינה דהלכה כר"ש ודאי שאני התם הוא ואינסב אינסב דהא רב ורבי יוחנן דאמרי בוגרת ומוכת עץ לא ישא ואם נשא נשוי ומסיק בשלמא התם סופה להיות בעולה תחתיו הכא סופה להיות זונה תחתיו וא"ל זונה לאו דווקא:

היזק

מסורת הש"ס

א) [ע"ל תהיה קדשה מכנות ישראל וכ"א בשאלמות], ב) [בס"ש: הגריס], ג) [ע"ל מאהלין], ד) שבת נה: ע"ש, ה) [לקמן קד. ע"ש], ו) ע"ז לו:, ז) [עי' מוס' ע"ז לו: ד"ה משום], ח) [חולין יג:], ט) [בפסחים סו.], י) [עיל פא:] ע"ז לו:, כ) ב"מ פג: לקמן לו:, ל) [משלי כא ועי' פירש"י דהכא ד"ה שמואל אמר מי' מזכר פסוק אין מכמה וכו' ודע שהכרת לומר כן הכא במ"ש מוס' גיטין פח. ד"ה וכתיב זעת כו'], מ) עירובין סג. שבועות ל: [ברכות יט:], נ) [עי' לקמן קד.], ס) [בבכרים ז], פ) [קדושין פח:], צ) בס"ל: גויה, ק) [דף פ:].

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה אבל אישות. נ"ב עי' לעיל בפרק ד' מיתות סוף דף נ"ב בתוספת:

מוסף רש"י

ער בחכמים. מרוץ לחכין ולהורות בין החכמים, כלשון ערין בערוכין (נב:) אהרנית ערנית (שבת נה:). חייב משום נשג"א. גזרו עליהן משום נדה דרבנן, ואע"ג דעובדת כוכבים אין דומה משמאה מן התורה, שהרי היא בבהמה, חכמים גזרו עליה, ומשום שפחה, ומשום עובדת כוכבים כאילו מתחתן בה דרך אישות, ומשום אשת איש, דבעולת בעל יש לה לבני בית, לכתיב והיא בעולת בעל, וישראל הרגיל בכך הוחיל ובא עליה בנדתה אחי למבעל נמי נדה ישראלית ואחי למינסב שפחה ובבר משום לא יהיה קדש ואחי למנסבה לעובדת כוכבים ועבר אלא תתחתן ואחי למינבל אשת איש ישראל (ע"ז לז:). הלי חייב לו דוקא אלא אסור, דלאו מדאורייתא אלא מדרבנן (שבת פא:). משום נשג"ז. נדה שפחה עובדת כוכבים זונה, שאם כהן הוא יש כאן משום לאו דזונה, ולא לאו ממש אלא גזירה משום זונה ישראלית שנבעלה לאסור לה (שם). קריינא דאיגרתא. משל הוא (ב"מ פג:). שאין חכמה וגו' נגד ה'. אין חכמה אמונה נגד ה' (ברכות יט: שבועות ל:) אין תורת חכמה וכבוד ותבונה ויועץ עומדת כנגד מילול השם (ערובין סג.).

עין משפט נר מצוה

סג א מיי' פי"ב מהל' איסורי ביאה הל"ו סמג לאוין קיב עוש"ע אה"ע סימן כו סעיף ב:
סד ב ג מיי' שם טור שו"ע שם:
סה ד מיי' שם הלכה כ וסמג שם טור שו"ע שם סעיף ל:
סו ה ו מיי' שם הלכה ה וסמג שם טור שו"ע מו"מ סימן תכה סעיף ד בהגה:
סז ז מיי' פ"ה מהלכות מ"א הלכה ג סמג עשין ז טור שו"ע יו"ד סימן רמב סעיף יא:

תורה אור השלם

1. בִּגְדָה יְהוּדָה וְתוֹעֵבָה נֶעֶשְׂתָה בְיִשְׂרָאֵל וּבִירוּשָׁלִַם כִּי חִלֵּל יְהוּדָה קֹדֶשׁ יְיָ אֲשֶׁר אָהֵב וּבָעַל בַּת אֵל נֵכָר:
מלאכי ב יא
2. אֲכֵן בְּגָדָה אִשָּׁה מֵרֵעָהּ כֵּן בְּגַדְתֶּם בִּי בֵּית יִשְׂרָאֵל נְאֻם יְיָ:
ירמיהו ג כ
3. וְאֶת זָכָר לֹא תִשְׁכַּב מִשְׁכְּבֵי אִשָּׁה תּוֹעֵבָה הוּא:
ויקרא יח כב
4. לֹא תִהְיֶה קְדֵשָׁה מִבְּנוֹת יִשְׂרָאֵל וְלֹא יִהְיֶה קֵדֵשׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
דברים כג יח
5. יַכְרֵת יְיָ לָאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂנָּה עֵר וְעֹנֶה מֵאָהֳלֵי יַעֲקֹב וּמַגִּישׁ מִנְחָה לַיְיָ צְבָאוֹת:
מלאכי ב יב
6. קְבוּרַת חֲמוֹר יִקָּבֵר סְחוֹב וְהֻשְׁלַךְ מֵהֲלְאָה לְשַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלִַם:
ירמיהו כב יט
7. וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל שֹׁפְטֵי יִשְׂרָאֵל הִרְגוּ אִישׁ אֲנָשָׁיו הַנִּצְמָדִים לְבַעַל פְּעוֹר:
במדבר כה ה
8. וְהַנֵּה אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל בָּא וַיַּקְרֵב אֶל אֶחָיו אֶת הַמִּדְיָנִית לְעֵינֵי מֹשֶׁה וּלְעֵינֵי כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהֵמָּה בֹכִים פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד:
במדבר כה ו
9. וַיַּרְא פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אַהֲרֹן הַכֹּהֵן וַיָּקָם מִתּוֹךְ הָעֵדָה וַיִּקַּח רֹמַח בְּיָדוֹ:
במדבר כה ז
10. אַיִן חָכְמָה וְאֵין תְּבוּנָה וְאֵין עֵצָה נֶגֶד יְיָ:
משלי כא ל